NN 47/2022 (20.4.2022.), Pravilnik o ovlaštenju strojovođa

MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

592

Na temelju članka 113. stavka 8., članka 114. stavka 12. i članka 115., stavka 7. Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava (»Narodne novine«, broj 63/20) te članka 38. stavka 3. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine«, broj 66/19) ministar mora, prometa i infrastrukture uz prethodnu suglasnost ministra vanjskih i europskih poslova, donosi

PRAVILNIK
O OVLAŠTENJU STROJOVOĐA

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se pravilnikom utvrđuju uvjeti za izdavanje i valjanost dozvole i potvrde koji dokazuju ovlaštenje strojovođe, posebno vezano uz dozvolu u pogledu zdravstvene sposobnosti, obrazovanja i opće stručne osposobljenosti te vezano uz potvrdu u pogledu stručnog znanja o infrastrukturi, operativnim pravilima i vozilima.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima se Direktiva 2007/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o davanju ovlaštenja strojovođama koji upravljaju lokomotivama i vlakovima na željezničkom sustavu Zajednice (SL L 315., 3. 12. 2007), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2019/554 od 5. travnja 2019. o izmjeni priloga VI. Direktivi 2007/59 EZ Europskog parlamenta i Vijeća o davanju ovlaštenja strojovođama koji upravljaju lokomotivama i vlakovima na željezničkom sustavu Zajednice (Tekst značajan za EGP) (SL L 97., 8. 4. 2019.).

Članak 3.

(1) Pojmovi koji se koriste u ovome Pravilniku imaju jednako značenje kao pojmovi koji se koriste u propisu kojim se uređuje područje sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava.

(2) Pojmovi koji se koriste u ovome Pravilniku, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. STRUČNE KVALIFIKACIJE

Članak 4.

(1) Podnositelj zahtjeva za izdavanje dozvole koja vrijedi na području Republike Hrvatske mora imati najmanje 18 godina života.

(2) Podnositelj zahtjeva za izdavanje dozvole koja vrijedi na području Europske unije mora imati najmanje 20 godina života.

(3) Podnositelj zahtjeva za izdavanje potvrde koja uključuje upravljanje vučnim vozilom vlaka za prijevoz putnika i vlaka u kojem se prevoze opasne tvari mora imati najmanje 21 godinu života.

Članak 5.

(1) Podnositelj zahtjeva za izdavanje dozvole mora imati kvalifikaciju razine 4.2. sukladno Zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (»Narodne novine«, br. 22/13, 41/16, 64/18, 47/20 i 20/21) (u daljnjem tekstu: 4.2. HKO), vrste tehničar vuče – strojovođa odnosno kvalifikaciju iste razine i vrste.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, podnositelj zahtjeva za izdavanje dozvole mora imati kvalifikaciju na razini 4.2. HKO-u, druge vrste uz uvjet završenog stručnog osposobljavanja u ovlaštenoj ustanovi.

(3) Podnositelj zahtjeva za izdavanje dozvole dokazuje svoju fizičku sposobnost uvjerenjem/potvrdom o zdravstvenoj sposobnosti, temeljem obavljenog zdravstvenog pregleda, koji obavljaju zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada i specijalisti medicine rada u privatnoj praksi.

(4) Pregled iz stavka 3. ovog članka, obuhvaća minimalno one kriterije koji su navedeni u odjeljcima 1.1., 1.2., 1.3. i 2.1. Priloga I.

(5) Podnositelj zahtjeva za izdavanje dozvole dokazuje svoju psihičku sposobnost uvjerenjem/potvrdom o zdravstvenoj sposobnosti temeljem obavljenog zdravstvenog pregleda, koji obavljaju zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada i specijalisti medicine rada u privatnoj praksi u skladu s propisom kojim se uređuje zaštita na radu.

(6) Pregled iz stavka 5. ovog članka, mora uključivati minimalno one kriterije koji su navedeni u odjeljku 2.2. Priloga I.

(7) Podnositelj zahtjeva za izdavanje dozvole dokazuje svoju opću stručnu osposobljenost na temelju položenog ispita koji obuhvaća minimalno opće stručno znanje navedeno u Prilogu III.

Članak 6.

(1) Podnositelj zahtjeva za izdavanje potvrde mora imati položen ispit, kojim se provjerava njegovo stručno znanje i osposobljenost u pogledu željezničkog vozila za koje se traži potvrda.

(2) Ispit iz stavka 1. ovog članka obuhvaća minimalno opće predmete navedene u Prilogu IV.

(3) Podnositelj zahtjeva za izdavanje potvrde mora imati položen ispit, kojim se provjerava njegovo stručno znanje i osposobljenost u pogledu željezničke infrastrukture za koju se traži potvrda.

(4) Ispit iz stavka 3. ovog članka obuhvaća minimalno opće znanje o željezničkoj infrastrukturi navedeno u Prilogu V.

(5) Prije izdavanja potvrde željeznički prijevoznik ili upravitelj infrastrukture podnositelja zahtjeva za izdavanje potvrde mora upoznati sa svojim sustavom upravljanja sigurnošću utvrđenom prema propisu kojim se uređuje područje sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava.

(6) Željeznički prijevoznik i upravitelj infrastrukture u okviru sustava upravljanja sigurnošću moraju kroz odgovarajuće postupke obuke i provjere znanja osiguravati trajnu stručnu osposobljenost strojovođa.

(7) Podnositelj zahtjeva za izdavanje potvrde dokazuje poznavanje jezika za infrastrukturu za koju, traži potvrdu kako je utvrđeno člankom 1. Uredbe Komisije (EU) 2019/554 od 5. travnja 2019. o izmjeni Priloga VI. Direktivi 2007/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o davanju ovlaštenja strojovođama koji upravljaju lokomotivama i vlakovima na željezničkom sustavu Zajednice (Tekst značajan za EGP) (SL L 97., 8. 4. 2019.), (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EU) 2019/554).

Članak 7.

(1) Osposobljavanje strojovođa obuhvaća dio koji se odnosi na dozvolu i koji odražava opće stručno znanje opisano u Prilogu III. i dio koji se odnosi na potvrdu i koji odražava posebno stručno znanje opisano u Prilozima IV. i V.

(2) Osposobljavanje se provodi u skladu s Prilogom II.

(3) Detaljniji ciljevi osposobljavanja utvrđeni su u Prilogu III. za dozvolu i u Prilozima IV. i V. za potvrdu koji se nadopunjuju s:

(a) relevantnim tehničkim specifikacijama za interoperabilnost (u daljnjem tekstu: TSI) i izravno primjenjivim propisima Europske unije ili

(b) mjerilima koje je predložila Agencija Europske unije za željeznice

(4) Ciljeve osposobljavanja koji se odnose na opće stručno znanje u skladu s Prilogom III. i stručno znanje koje se odnosi na željeznička vozila u skladu s Prilogom IV. utvrđuju osobe ili tijela koja su priznata u skladu s propisom kojim se uređuje područje sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava.

(5) Ciljeve osposobljavanja koji se odnose na posebno stručno znanje o infrastrukturi, u skladu s Prilogom V., uključujući poznavanje putova vožnje i pravila postupanja, utvrđuju osobe ili tijela koja su akreditirana ili priznata od strane države članice u kojoj se nalazi infrastruktura.

(6) S obzirom na dozvole, opći sustav priznavanja stručne osposobljenosti uspostavljen propisima kojima se reguliraju profesije i priznaju inozemne stručne kvalifikacije primjenjuje se na priznavanje stručnih kvalifikacija strojovođa državljana države članice koji su dobili dokaz o osposobljenosti u trećoj zemlji.

Članak 8.

(1) Za provjeru tražene osposobljenosti nadležno tijelo provjerava postupak ispitivanja i ispitivače za dio koji se odnosi na dozvolu, kada utvrđuje postupak koji se primjenjuje za dobivanje dozvole u skladu s propisom kojim se uređuje područje sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava.

(2) Za provjeru tražene osposobljenosti željeznički prijevoznik ili upravitelj infrastrukture primjenjuje postupak ispitivanja za dio koji se odnosi na potvrdu, a koji je utvrđen u postupku koji se primjenjuje za dobivanje potvrde o sigurnosti ili uvjerenja o sigurnosti u skladu s propisom kojim se uređuje područje sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava.

(3) Sadržaj ispita i uvjeti za ispitivače moraju uključivati i zahtjeve koji su određeni u TSI-jima ili ostalim izravno primjenjivim propisima Europske unije

(4) Sposobnost vožnje ocjenjuje se tijekom testa vožnje na mreži dok je za provjeru primjene pravila postupanja i sposobnosti strojovođe u iznimno teškim situacijama moguće koristiti i simulatore.

(5) O uspješno provedenim provjerama iz stavka 2. ovoga članka, željeznički prijevoznik ili upravitelj infrastrukture unosom i izjavom na potvrdi te u registru potvrda potvrđuje da strojovođa ispunjava uvjete valjanosti potvrde.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 9.

(1) Svjedodžbom o uspješno završenoj srednjoj strukovnoj školi kvalifikacijske razine 4. 2. HKO-a, usmjerenje tehničar vuče – strojovođa, izdanom do 29. listopada 2013. godine, dokazuje se položenim ispitom opće stručne osposobljenosti iz članka 5. stavka 7. ovog Pravilnika.

(2) Sve dozvole koje su izdane ili su u postupku izdavanja prije stupanja na snagu ovog Pravilnika, vrijede do njihovog isteka.

Članak 10.

Prilozi I., II., III., IV., V. i VI. sastavni su dio ovoga Pravilnika.

Članak 11.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o ovlaštenju strojovođa (»Narodne novine«, br. 96/13, 74/15, 75/16 i 126/19).

(2) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/21-03/31
Urbroj: 530-06-2-2-22-22
Zagreb, 29. ožujka 2022.

Ministar
Oleg Butković, v. r.

PRILOG I.

ZDRAVSTVENI ZAHTJEVI

1. OPĆI ZAHTJEVI

1.1. Strojovođe ne smiju imati nikakvih zdravstvenih tegoba, niti uzimati lijekove, farmaceutske proizvode ili sredstva koja bi lako mogla prouzročiti:

– iznenadan gubitak svijesti

– pomanjkanje pozornosti ili koncentracije

– iznenadnu nesposobnost obavljanja posla

– gubitak ravnoteže ili koordinacije i

– znatno ograničenje pokretljivosti.

1.2. Vid

Potrebno je ispuniti sljedeće zahtjeve u pogledu vida:

– oštrina vida na daljinu s naočalama/kontaktnim lećama ili bez: 1,0; najmanje 0,5 za slabije oko

– maksimalne korekcijske leće: dalekovidnost + 5/kratkovidnost – 8. Odstupanja su dozvoljena u iznimnim slučajevima i na temelju mišljenja specijaliste za očne bolesti. O čemu konačnu odluku donosi liječnik.

– oštrina vida na blizinu i pri srednjoj udaljenosti: zadovoljavajuća, s naočalama/kontaktnim lećama ili bez

– kontaktne leće i naočale su dozvoljene, kada ih redovno kontrolira specijalist

– normalno raspoznavanje boja: uporaba priznatih testova, kao što je Ishihara, te po potrebi i drugih priznatih testova

– vidno polje: cjelovito

– vid na oba oka: učinkovit; ne zahtijeva se ako osoba ima odgovarajuću prilagodbu i iskustvo s dostatnom kompenzacijom. Isključivo u slučaju gubitka binokularnog vida nakon početka rada

– binokularni vid: učinkovit

– prepoznavanja signala u boji: test se temelji na prepoznavanju pojedinačnih boja, a ne na relativnim razlikama

– osjetljivost na kontraste: dobra

– bez progresivnih očnih bolesti

– očni implantati, keratotomije i keratektomije su dozvoljene samo pod uvjetom da ih se kontrolira godišnje ili povremeno prema odluci liječnika

– sposobnost podnošenja bljeskanja i

– kontakne leće u boji i fotokromatske leće nisu dozvoljene. Leće s UV filterom su dozvoljene.

1.3. Zahtjevi za sluh i govor

Zadovoljavajući sluh dokazan audiogramom, odnosno:

– dovoljno oštar sluh za vođenje telefonskog razgovora i sposobnost da se čuju tonski znakovi upozorenja i poruke s radija.

Kao smjernice uzimaju se sljedeće vrijednosti:

– oštećenje sluha ne smije prelaziti 40 dB pri 500 i 1 000 Hz

– oštećenje sluha ne smije prelaziti 45 dB pri 2 000 Hz za uho koje slabije provodi zvuk

– ne smije postojati anomalija vestibularnog sustava

– ne smije postojati trajni poremećaj govora (u slučaju kada je potrebna glasna i jasna razmjena poruka) i

– uporaba slušnih aparata dozvoljena je u posebnim slučajevima.

1.4. Trudnoća

U slučaju smanjene otpornosti ili na osnovi patološkog stanja, trudnoća se mora smatrati razlogom privremenog obustavljanja rada strojovođe. Moraju se primjenjivati zakonske odredbe za zaštitu trudnih vozačica.

2. MINIMALNI SADRŽAJ PREGLEDA PRIJE ZAPOŠLJAVANJA

2.1. Zdravstveni pregledi za utvrđivanje sposobnosti za rad:

– opći zdravstveni pregled

– pregled osjetilnih funkcija (vid, sluh, raspoznavanje boja)

– analiza krvi i urina, između ostalog i radi ustanovljavanja moguće šećerne bolesti, ako su takve analize potrebne radi ocjene fizičke sposobnosti kandidata

– elektrokardiogram (EKG) pri mirovanju

– testiranje na psihotropne tvari kao što su droge ili psihotropni lijekovi i zlouporaba alkohola, što dovodi u pitanje sposobnost kandidata za rad

– kognitivne sposobnosti: pozornost i koncentracija; pamćenje, opažanje, prosuđivanje,

– komunikacija i

– psihomotoričke sposobnosti: vrijeme reakcije, koordinacija ruku.

2.2 Psihološki pregledi za utvrđivanje sposobnosti za rad

Svrha je psiholoških pregleda utvrđivanje sposobnosti za rad pri zapošljavanju i radu s osobljem. Kod utvrđivanja sadržaja psihološke ocjene, ispitivanjima je potrebno ustanoviti da strojovođa ne pokazuje dokazane psihološke manjkavosti za obavljanje posla, posebno u pogledu operativne sposobnosti ili mogućih čimbenika osobnosti, koje bi mogle ugroziti sigurno obavljanje poslova.

3. REDOVNI PREGLEDI NAKON ZAPOŠLJAVANJA

3.1. Učestalost

Zdravstveni pregledi (fizičke sposobnosti) moraju se provoditi najmanje svake tri godine do dobne granice od 55 godina, a nakon toga svake godine.

Pored navedene učestalosti, liječnik koji je akreditiran ili priznat u skladu sa zakonom koji uređuje sigurnost i interoperabilnost željezničkog sustava mora povećati učestalost pregleda, ako to zahtijeva zdravstveno stanje strojovođe.

Kada postoji sumnja da imatelj dozvole ili potvrde više ne ispunjava zdravstvene zahtjeve predviđene u dijelu 1. Priloga I., potrebno je provesti odgovarajući zdravstveni pregled.

Fizičku sposobnost potrebno je provjeravati redovito i nakon svake nezgode pri radu ili svakog prekidanja rada nakon nezgode u koju su bile uključene i osobe. Liječnik akreditiran ili priznat u skladu s člankom 107. Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava (»Narodne novine«, broj 63/20) može odlučiti da provede i dodatne odgovarajuće zdravstvene preglede, posebno nakon bolovanja koje je trajalo najmanje 30 dana. Poslodavac mora zahtijevati da liječnik